

N Evaluatie Limosa A
MH/JC/AS
741-2015

Brussel, 15 december 2015

ADVIES

over

**EEN ONTWERP VAN KONINKLIJK BESLUIT TOT WIJZIGING VAN HET
KONINKLIJK BESLUIT VAN 20 MAART 2007 TOT UITVOERING VAN HET
HOOFDSTUK 8 VAN TITEL IV VAN DE PROGRAMMAWET (I) VAN
27 DECEMBER 2006**

In zijn brief van 1 december 2015 heeft de Minister van Middenstand, Zelfstandigen, KMO's, Landbouw en Maatschappelijke Integratie, de heer Willy Borsus, het advies van de Hoge Raad voor de Zelfstandigen en de KMO gevraagd over een ontwerp van koninklijk besluit tot wijziging van het koninklijk besluit van 20 maart 2007 tot uitvoering van het Hoofdstuk 8 van Titel IV van de programmawet (I) van 27 december 2006.

Na raadpleging van de betrokken beroeps- en interprofessionele organisaties, heeft de Hoge Raad op 15 december 2015 onderstaand advies uitgebracht.

INLEIDING

Het ter advies voorliggend ontwerp van koninklijk besluit beoogt de voorafgaande melding voor gedetacheerde werknemers en zelfstandigen, de zogenaamde Limosa-meldingsplicht¹, voor de gedetacheerde zelfstandigen te beperken tot een aantal risicosectoren.

Artikel 153 van de programmawet (I) van 27 december 2006 bepaalt dat voorafgaandelijk aan de uitoefening van een beroepsactiviteit door een zelfstandige gedetacheerd op het Belgisch grondgebied deze of zijn lasthebber bij het Rijksinstituut voor de sociale verzekeringen der zelfstandigen een elektronische melding moet doen. Door nu het toepassingsgebied van deze bepaling te beperken tot een aantal risicosectoren wil België tegemoet komen aan de rechtspraak van het Hof van Justitie van de Europese Unie² en de standpunten van de Europese Commissie terzake. Eerdere aanpassingen aan deze wetgeving in 2013 en 2014 volstaan volgens de Europese Commissie niet en ze suggereerde België de toepassing van de verplichte voorafgaande melding van buitenlandse zelfstandigen te beperken tot de sectoren die als risicosectoren kunnen beschouwd worden wat de problematiek van de buitenlandse schijnzelfstandigen betreft. België heeft tot eind 2015 de tijd om zijn wetgeving aan te passen.

STANDPUNTEN

1. Bestrijding buitenlandse sociale fraude absolute prioriteit

Volgens de Hoge Raad moet de bestrijding van de sociale fraude die haar oorsprong in het buitenland vindt een absolute prioriteit voor de overheid zijn. Het is net deze deloyale concurrentie die een zeer groot probleem voor onze ondernemingen vormt. De Hoge Raad is dan ook voorstander van alle maatregelen die deze deloyale concurrentie en in het bijzonder sociale dumping tegengaan. Hij steunt dan ook het initiatief om de Limosa-meldingsplicht voor de zelfstandigen overeenkomstig de Europese rechtspraak aan te passen zodat deze maatregel kan behouden blijven voor de sectoren waar zich een verhoogd risico inzake buitenlandse schijnzelfstandigen stelt.

¹ https://www.socialsecurity.be/foreign/nl/employer_limosa/applics/meldingsplicht/about/about.html

² Arrest C-577/10 van 19 december 2012

2. De risicosectoren en hun omschrijving

Over het algemeen kan de Hoge Raad zich terugvinden in de in het voorliggend ontwerp van koninklijk besluit opgenomen lijst van risicosectoren en hun omschrijving. De meeste sectoren gaan uitdrukkelijk akkoord met hun opname in deze lijst en benadrukken het belang van de handhaving van de Limosa-meldingsplicht voor hun sector.

Wegvervoer van goederen voor rekening van derden: cabotage

De sector van het goederenvervoer over de weg stelt zich echter wel de vraag of de Limosa-meldingsplicht voor zelfstandigen, in tegenstelling tot deze voor werknemers, in hun sector wel een voldoende toegevoegde waarde biedt. Wat de activiteiten van wegvervoer van goederen voor rekening van derden betreft, zijn de cabotageactiviteiten op het Belgisch grondgebied in het voorliggend ontwerp in de lijst van risicosectoren opgenomen. Indien blijkt dat de Limosa-meldingsplicht voor zelfstandigen in deze sector een onvoldoende drempel vormt voor buitenlandse schijnzelfstandigen en onvoldoende bijdraagt tot het bestrijden van de deloyale concurrentie en illegale cabotage door buitenlandse zelfstandigen, moet deze maatregel in vraag gesteld worden. Gezien de feitelijke en reglementaire context waarbinnen men in deze sector werkt, moet in deze sector in de eerste plaats de prioriteit uitgaan naar verstrengde controle en sancties op basis van de geldende en via de rechtspraak gepreciseerde wetgeving om te verifiëren of de voorwaarden inzake de toegang tot het beroep en tot de markt, inclusief de cabotagevoorschriften, werden nageleefd.

De verhuissector

De verhuissector daarentegen is wel vragende partij om als risicosector aangeduid te worden. In het voorliggend ontwerp is deze sector dus niet in de lijst van risicosectoren opgenomen. De Hoge Raad vraagt dan ook dat in deze lijst van risicosectoren onder 6° de verhuizingen opgenomen worden. Deze sector wordt namelijk zeer vaak geconfronteerd met buitenlandse ondernemingen die met behulp van gedetacheerde werknemers en schijnzelfstandigen in België aan de slag gaan op verhuyswerven. De beroepsorganisatie van deze sector heeft dan ook het initiatief genomen om een samenwerkingsprotocol tussen de verschillende betrokken sociale partners en overheidsdiensten voor te bereiden met het oog op de strijd tegen de sociale fraude in de verhuissector. Dit protocol zal binnenkort door de verschillende betrokken actoren officieel ondertekend worden. Aangezien de verhuissector dus zeker als een risicosector beschouwd kan worden, moet deze in de lijst van risicosectoren opgenomen worden.

De binnenscheepvaart

De sector van de binnenscheepvaart valt niet langer onder het toepassingsgebied van de Limosa-meldingsplicht voor zelfstandigen aangezien er in de lijst van risicosectoren wat de cabotage betreft specifiek sprake is van wegvervoer. Deze sector vindt het een goede zaak dat zij niet langer onder dat toepassingsgebied vallen aangezien die meldingsplicht voor hun sector, door de feitelijke en reglementaire context waarbinnen zij werken, niet werkbaar en nuttig is.

3. Regelmatige evaluatie in overleg met de sectoren

De Hoge Raad vraagt dat de olijsting en de omschrijving van de risicosectoren in de toekomst regelmatig en samen met de sociale partners geëvalueerd wordt. De aanduiding van sectoren als risicosector alsook de omschrijving van die sectoren moet een zo goed mogelijke weerspiegeling blijven van de activiteiten waarvoor dat soort problemen en risico's zich daadwerkelijk stelt. Tevens moet bij die evaluatie per sector gelet worden op de reële toegevoegde waarde die de verplichte voorafgaande melding van buitenlandse zelfstandigen heeft voor het bestrijden van die problemen.

Het verslag aan de Koning dient overeenkomstig aangepast te worden. In het verslag aan de Koning staat namelijk dat indien in de toekomst zou vastgesteld worden dat het misbruik van het vrij verkeer van diensten in andere sectoren vastgesteld wordt, de lijst van deze sectoren aan de realiteit op het terrein kan aangepast worden. Volgens de Hoge Raad formuleert men dit beter ruimer. Ook wanneer wordt vastgesteld dat er niet langer een misbruik is in een als risicosector aangeduide sector of wanneer voor een bepaalde sector blijkt dat de Limosa-meldingsplicht voor de zelfstandigen geen toegevoegde waarde biedt om dat misbruik te bestrijden, moet het toepassingsgebied overeenkomstig worden aangepast.

4. Foutieve verwijzing naar wet

In artikel 2 van het voorliggend ontwerp van koninklijk besluit staat: “De risicosectoren bedoeld in artikel 137, 7° bis, van de programmawet (I) van 27 december 2006”. Er bestaat in artikel 137 echter geen 7° bis. Er wordt best naar artikel 137, 6° verwezen.

BESLUIT

De Hoge Raad voor de Zelfstandigen en de KMO vraagt dat de overheid een absolute prioriteit maakt van haar strijd tegen sociale fraude en sociale dumping die haar oorsprong in het buitenland vindt. In dat kader is het noodzakelijk de Limosa-meldingsplicht voor zelfstandigen te handhaven en gezien de Europese rechtspraak deze dus te beperken tot een aantal risicosectoren. Mits rekening wordt gehouden met de opmerkingen uit dit advies, brengt de Hoge Raad een positief advies uit over het voorliggend ontwerp van koninklijk besluit.
